A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (harmadik tanács)

2016. október 20.*

„Előzetes döntéshozatal — 2004/83/EK irányelv — A menekült jogállás vagy a kiegészítő védelmi jogállás nyújtásának feltételeire vonatkozó minimumszabályok — A kiegészítő védelem iránti kérelem benyújtására a menedékjog iránti kérelem elutasításának közlésétől számított tizenöt munkanapos határidőt előíró nemzeti eljárásjogi szabály — A tagállamok eljárási autonómiája — Az egyenértékűség elve — A tényleges érvényesülés elve — A kiegészítő védelem iránti kérelem vizsgálatára irányuló eljárás szabályos lefolytatása — A kiutasítási eljárás szabályos lefolytatása — Összeegyeztethetetlenség”

A C-429/15. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Court of Appeal (fellebbviteli bíróság, Írország) a Bírósághoz 2015. augusztus 5-én érkezett, 2015. július 29-i határozatával terjesztett elő az előtte

Evelyn Danqua

és

a **Minister for Justice and Equality**,

Ireland,

Attorney General között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (harmadik tanács),

tagjai: L. Bay Larsen tanácselnök (előadó), M. Vilaras, J. Malenovský, M. Safjan és D. Šváby bírák,

főtanácsnok: Y. Bot,

hivatalvezető: K. Malacek tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2016. június 16-i tárgyalásra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

– E. Danqua képviseletében M. Trayers solicitor, P. O’Shea BL és C. Power SC,

– a Minister for Justice and Equality képviseletében R. Cotter és E. Creedon, meghatalmazotti minőségben, segítőik: F. O’Sullivan BL és R. Barron SC,

* Az eljárás nyelve: angol.

– az Európai Bizottság képviseletében M. Condou-Durande és X. Lewis, meghatalmazotti minőségben,

a főtanácsnok indítványának a 2016. június 29-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

meghozta a következő

Ítéletet

1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem az egyenértékűség elvének értelmezésére irányul.

2 E kérelmet az Evelyn Danqua ghánai állampolgár és a Minister for Justice and Equality (igazságügyi és esélyegyenlőségi miniszter, Írország; a továbbiakban: miniszter) valamint az Attorney General között az érintett kiegészítő védelmi jogállás megszerzése iránti kérelme megvizsgálásának a miniszter általi megtagadása tárgyában folyamatban lévő jogvitában terjesztették elő.

Jogi háttér

A 2004/83/EK irányelv

3 A harmadik országok állampolgárainak, illetve a hontalan személyeknek menekültként vagy a más okból nemzetközi védelemre jogosultként való elismerésének feltételeiről [helyesen: feltételeire] és az e státuszok tartalmára vonatkozó minimumszabályokról szóló, 2004. április 29-i 2004/83/EK tanácsi irányelv (HL 2004. L 304., 12. o.; magyar nyelvű különkiadás 19. fejezet, 7. kötet, 96. o.) 2. cikkének a), e) és f) pontja értelmében:

„a) »nemzetközi védelem«: a d) pont szerinti menekült jogállás, illetve az f) pont szerinti kiegészítő védelmi jogállás;

[…]

e) »kiegészítő védelemre jogosult személy«: harmadik ország olyan állampolgára […], aki nem minősül menekültnek, de akivel kapcsolatban megalapozott okokból azt kell feltételezni, hogy származási országába […] való visszatérése esetén a 15. cikk szerinti súlyos sérelem elszenvedése tényleges veszélyének lenne kitéve […]

f) »kiegészítő védelmi jogállás«: harmadik ország állampolgárának […] valamely tagállam által kiegészítő védelemre jogosult személyként történő elismertsége”.

4 Ezen irányelv 18. cikke a következőket mondja ki:

„A tagállamok harmadik ország olyan állampolgárát […] részesítenek kiegészítő védelemben, aki megfelel a II. és V. fejezetben előírt feltételeknek.”

A 2005/85/EK irányelv

5 A menekültstátusz megadására és visszavonására vonatkozó tagállami eljárások minimumszabályairól szóló, 2005. december 1-jei 2005/85/EK tanácsi irányelv (HL 2005. L 326., 13. o.) többek között a menedékkérők jogait tisztázza.

6 Ezen irányelv 3. cikkének (1) bekezdése szerint az irányelvet a tagállamok területén benyújtott valamennyi menedékjog iránti kérelemre alkalmazni kell.

7 A hivatkozott irányelv 3. cikkének (3) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„Amennyiben a tagállamok olyan eljárást vezetnek be vagy alkalmaznak, amelyben a menedékjog iránti kérelmek elbírálására mind a [menekültek helyzetére vonatkozó, 1951. július 28-án Genfben aláírt egyezmény (*Az Egyesült Nemzetek Szerződéseinek Tára* [1954], 189. kötet, 150. o., 2545. sz.; kihirdette az 1989. évi 15. tvr.) alapján, mind pedig a (2004/83) irányelv 15. cikkében megállapított körülmények alapján másfajta nemzetközi védelemre irányuló kérelemként sor kerül, úgy az eljárás minden szakaszában ezen irányelv rendelkezéseit kell alkalmazniuk.”

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

8 A Bíróság rendelkezésére álló ügyiratok tanúsága szerint E. Danqua ghánai állampolgár 2010. április 13-án a menekült jogállás megszerzésére irányuló kérelmet nyújtott be Írországban, amelyet attól való félelmével indokolt, hogy Ghánában a túlnyomórészt nőket érintő rituális szolgaság, a *trokosi* gyakorlatának áldozata lesz.

9 A Refugee Applications Commissionner (a menedékjog iránti kérelmek elbírálásáért felelős biztos, Írország) 2010. június 16-i jelentésében e kérelem tárgyában a hitelesség hiánya miatt elutasító javaslatot fogalmazott meg. Ezt a javaslatot 2011. január 13-i határozatával a Refugee Appeals Tribunal (a menekültek jogállásával kapcsolatos jogorvoslatokkal foglalkozó bíróság) másodfokon helybenhagyta.

10 2011. február 9-én a miniszter közölte E. Danquával a menedékjog iránti kérelmének elutasításáról hozott határozatát, és tájékoztatta őt azon szándékáról, hogy kitoloncolást rendel el vele szemben (*proposal to report*), valamint különösen arról, hogy a közléstől számított 15 munkanapon belül kiegészítő védelmi jogállás iránti kérelem benyújtására van lehetősége.

11 E határozatot követően a Refugee Legal Service (a menedékkérők jogi segélyszolgálata, Írország) arról tájékoztatta E. Danquát, hogy az elutasítás miatt nem fog segítséget kapni a kiegészítő védelmi jogállás megszerzésére irányuló eljárásban.

12 A Refugee Legal Service (a menedékkérők jogi segélyszolgálata, Írország) azonban E. Danqua nevében humanitárius célból kiadott tartózkodási engedélyre irányuló kérelmet terjesztett elő.

13 A miniszter 2013. szeptember 23-i levelével arról tájékoztatta E. Danquát, hogy a kérelmet elutasította, és hogy 2013. szeptember 17-én kiutasítási határozatot hoztak vele szemben.

14 E. Danqua 2013. október 8-án kiegészítő védelmi jogállás iránti kérelmet terjesztett elő.

15 2013. november 5-i levelében a miniszter tájékoztatta E. Danquát, hogy kiegészítő védelmi jogállás iránti kérelmét nem fogadhatták el, mivel azt nem az érintett menedékjog iránti kérelmét elutasító, 2011. február 9-i miniszteri határozat közlésében említett 15 munkanapos határidőn belül nyújtotta be.

16 E. Danqua a High Court (ítélőtábla, Írország) előtt különösen az egyenértékűség elvének megsértésére hivatkozva amiatt vitatta ezt a határozatot, hogy a kiegészítő védelem kérelmezőit az alapeljárásban előírt határidő betartására kötelezik, míg a menedékjog iránti kérelmek benyújtása esetén nem követelik meg hasonló határidő betartását.

17 A High Court (ítélőtábla) 2014. október 16-i ítéletében elutasította az E. Danqua fellebbezését, mivel többek között úgy ítélte meg, hogy az egyenértékűség elve ebben az esetben nem alkalmazható, mivel az érintett két, uniós jogon alapuló eljárási szabályt hasonlít össze.

18 E. Danqua 2014. november 13-án megfellebbezte az ítéletet a Court of Appeal (fellebbviteli bíróság) előtt. Az érintett e bíróság előtt megismételte arra vonatkozó érvelését, hogy a kiegészítő védelem kérelmezőinek az alapeljárásban előírt határidő betartására való kötelezése sérti az egyenértékűség elvét, mivel a menekült jogállás megszerzésére irányuló kérelmet benyújtó személyekre nem vonatkozik hasonló határidő.

19 A Court of Appealnek (fellebbviteli bíróság) – miközben megkérdőjelezi az egyenértékűség elvének jelen ügyben való relevanciáját – az a véleménye, hogy egy menedékjog iránti kérelem megfelelő viszonyítási alapul szolgálhat ezen elv tiszteletben tartásának biztosításához.

20 E tekintetben a kérdést előterjesztő bíróság előadja, hogy habár a menedékjogi kérelmek többségét a 2004/83 irányelv által létrehozott rendszernek megfelelően bírálják el, a tagállamok, legalábbis elméletileg, továbbra is nemzeti joguknak megfelelően adják meg a menedékjogot. Ebben az értelemben a menedékjogi kérelmek részben az uniós, részben a nemzeti jog hatálya alá is tartozhatnak.

21 A kiegészítő védelem kérelmezőinek az alapeljárásban előírt határidő betartására való kötelezését illetően a kérdést előterjesztő bíróság úgy véli, hogy ezt a határidőt objektív szempontok indokolják. A 2014. május 8-i N.-ítélet (C-604/12, EU:C:2014:302) kihirdetése előtt hatályos nemzeti szabályozást ugyanis két különálló és egymást követő eljárás jellemezte, amelyek közül egyiknek a célja a menedékjog iránti kérelem vizsgálata, a másiknak pedig a kiegészítő védelem iránti kérelem vizsgálata volt, és amelyben a kiegészítő védelem iránti kérelem vizsgálatának feltétele a menekült jogállás megszerzése iránti kérelem előzetes elutasítása volt.

22 E bíróság szerint az alapeljárás időpontjában hatályos szabályozás azt a célt szolgálta, hogy a nemzetközi védelemre irányuló kérelmeket észszerű időn belül bírálják el.

23 Ebben az összefüggésben döntött úgy a Court of Appeal (fellebbviteli bíróság), hogy felfüggeszti az eljárását, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjeszti a Bíróság elé:

„1) Lehet-e egy menedékjog iránti kérelmet, amelyet [a 2004/83 irányelv] szerinti tagállami kötelezettségeket tükröző nemzeti jogszabály szerint bírálnak el, az egyenértékűség elvére tekintettel a kiegészítő védelmi jogállás iránti kérelemhez megfelelő összehasonlítási alapnak tekinteni?

2) Amennyiben az első kérdésre igenlő választ kell adni, van-e jelentősége ebből a szempontból annak, hogy az ilyen kiegészítő védelmi jogállás iránti kérelmek benyújtására rendelkezésre álló határidő azt a fontos célt szolgálja, hogy a nemzetközi védelemre irányuló kérelmeket észszerű időn belül bírálják el?”

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

24 A kérdést előterjesztő bíróság együttesen vizsgálandó két kérdésével lényegében arra vár választ, hogy az egyenértékűség elvét úgy kell-e értelmezni, hogy azzal ellentétes az alapeljárásban szóban forgóhoz hasonló olyan nemzeti eljárásjogi szabály, amely a kiegészítő védelmi jogállás iránti kérelemre tizenöt munkanapos jogvesztő határidőt ír elő attól számítva, hogy az illetékes hatóság az elutasított menedékkérőt értesíti arról, hogy lehetősége van ilyen kérelmet benyújtani.

25 Elöljáróban emlékeztetni kell arra, hogy a 2004/83 irányelv nem tartalmaz a nemzetközi védelem iránti kérelem vizsgálatára vonatkozó eljárásjogi szabályokat.

26 A 2005/85 irányelv az, amely minimumszabályokat állapít meg a nemzetközi védelem iránti kérelmek vizsgálatára irányuló eljárásokra vonatkozóan, és amely meghatározza a menedékkérők jogait. Ezen irányelv 3. cikkének (1) és (3) bekezdése pontosítja, hogy az irányelvet a menekültek helyzetére vonatkozó, 1951. július 28-án Genfben aláírt egyezményen alapuló kérelemként, és a 2004/83 irányelv 15. cikkében megállapított körülmények alapján másfajta nemzetközi védelemre irányuló kérelemként vizsgált menedékjog iránti kérelmekre egyaránt alkalmazni kell.

27 A Bíróság ezért kimondta, hogy a 2005/85 irányelv csak akkor alkalmazható a kiegészítő védelem iránti kérelmekre, ha a tagállam olyan egységes eljárást vezetett be, amelynek a keretében a kérelmet a két nemzetközi védelmi forma – nevezetesen a menekült jogállás és a kiegészítő védelmi jogállás – alapján vizsgálja (2014. május 8-i N.-ítélet, C-604/12, EU:C:2014:302, 39. pont).

28 Az ügy irataiból azonban az állapítható meg, hogy az alapügy tényállásának időpontjában Írországban nem ez volt a helyzet.

29 Ebből következően a kiegészítő védelem iránti kérelem benyújtására és vizsgálatára vonatkozó eljárási szabályokra vonatkozó, Írországban alkalmazandó uniós jogi szabályozás hiányában e tagállam belső jogrendjének feladata ezen eljárási szabályok oly módon történő meghatározása, hogy az említett szabályok egyfelől nem lehetnek kedvezőtlenebbek, mint azok, amelyek a hasonló belső jogi helyzetekre vonatkoznak (az egyenértékűség elve), másfelől pedig nem tehetik gyakorlatilag lehetetlenné vagy rendkívül nehézzé az uniós jogrend által biztosított jogok gyakorlását (a tényleges érvényesülés elve) (lásd ebben az értelemben: 2014. május 8-i N.-ítélet, C-604/12, EU:C:2014:302, 41. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

30 Az egyenértékűség elvével kapcsolatban emlékeztetni kell arra, hogy ezen elv tiszteletben tartása megköveteli, hogy az uniós jogon alapuló és a nemzeti jogon alapuló eljárásokra vonatkozó nemzeti szabályokat különbségtétel nélkül alkalmazzák (lásd ebben az értelemben: 2015. január 28-i ÖBB Personenverkehr ítélet, C-417/13, EU:C:2015:38, 74. pont).

31 A kérdést előterjesztő bíróság kétségeit fejezi ki azzal a kérdéssel kapcsolatban, hogy a menekült jogállás megszerzésére irányuló kérelem – ezen alapelv tiszteletben tartását biztosítandó – megfelelő alapot képez a kiegészítő védelmi jogállás iránti kérelemmel való összehasonlításhoz.

32 Márpedig a jelen ügyben – ahogyan erre a főtanácsnok indítványának 54. és 58. pontjában rámutatott– az alapeljárásban szóban forgó helyzet két uniós jogon alapuló kérelmet érint, nevezetesen az érintett menedékjog iránti kérelmét és a kiegészítő védelmi jogállás iránti kérelmét.

33 Egyébiránt hangsúlyozni kell, hogy az első kérdés maga is úgy fogalmaz, hogy a menedékjog iránti kérelmek vizsgálatára vonatkozó nemzeti jogszabály a 2004/83 irányelv szerinti tagállami kötelezettségeket „tükrözi”.

34 Ezenkívül a Bíróság rendelkezésére álló elemekből nem állapítható meg, hogy az ír menekültügyi jog az uniós jogot kiegészítő nemzeti anyagi jogi szabályokat tartalmazna.

35 A fenti megfontolásokra tekintettel azt kell megállapítani, hogy az alapeljárásban szereplőhöz hasonló esetben, amely két olyan kérelemtípusra vonatkozik, amelyek mindegyike az uniós jog megsértésén alapul, nem releváns az egyenértékűség elvére való hivatkozás.

36 Az állandó ítélkezési gyakorlat szerint ugyanakkor a nemzeti bíróságok és a Bíróság között az EUMSZ 267. cikkel bevezetett együttműködési eljárás keretében a Bíróság feladata, hogy a nemzeti bíróságnak az előtte folyamatban lévő ügy eldöntéséhez érdemi választ adjon. A Bíróságnak ebből a szempontból adott esetben át kell fogalmaznia a feltett kérdéseket (2016. április 28-i Oniors Bio ítélet, C-233/15, EU:C:2016:305, 30. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

37 Ezenkívül a Bíróságnak az összes olyan uniós jogi értelmezési szempontot meg kell adnia a nemzeti bíróságnak, amely hasznos lehet az előtte folyamatban lévő ügy elbírálásához, függetlenül attól, hogy a kérdést előterjesztő bíróság a kérdése megfogalmazásakor hivatkozott-e azokra (lásd ebben az értelemben: 2006. február 21-i Ritter-Coulais ítélet, C-152/03, EU:C:2006:123, 29. pont, valamint az ott hivaktozott ítélkezési gyakorlat).

38 A jelen esetben e célból a kérdést előterjesztő bíróság által feltett két kérdést úgy kell érteni, mint amelyek arra irányulnak, hogy a tényleges érvényesülés elvét úgy kell-e értelmezni, hogy azzal ellentétes az alapeljárásban szóban forgóhoz hasonló olyan nemzeti eljárásjogi szabály, amely a kiegészítő védelmi jogállás iránti kérelemre tizenöt munkanapos jogvesztő határidőt ír elő attól számítva, hogy az illetékes hatóság az elutasított menedékkérőt értesíti arról, hogy lehetősége van ilyen kérelmet benyújtani.

39 Ezzel az elvvel kapcsolatban meg kell jegyezni, hogy – ahogyan ez a jelen ítélet 29. pontjában szerepel – az alapeljárásban szóban forgóhoz hasonló nemzeti eljárásjogi szabály nem teheti gyakorlatilag lehetetlenné vagy rendkívül nehézzé az uniós jogrend által biztosított jogok gyakorlását. Ezért az ilyen szabálynak a jelen esetben a kiegészítő védelmet kérelmező személyek számára a 2004/83 irányelv által nyújtott jogaikhoz tényleges hozzáférést kell biztosítania.

40 Következésképpen meg kell vizsgálni azt a kérdést, hogy az E. Danquához hasonlóan kiegészítő védelmet kérő személyek konkrétan érvényesíthetik-e a 2004/83 irányelvből eredő jogaikat, azaz a jelen esetben az ezen védelem iránti kérelem benyújtásához való jogot, és – amennyiben az említett védelemben részesüléshez szükséges feltételek teljesülnek – a védelem által biztosított jogállás megszerzéséhez való jogot.

41 Az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból és a Bíróság rendelkezésére álló ügyiratokból az következik, hogy az alapeljárásban szóban forgó nemzeti eljárásjogi szabály szerint a kiegészítő védelem kérelmezője a menedékjog iránti kérelme elutasításának közlésétől számított tizenöt munkanapos jogvesztő határidő lejárta után főszabály szerint már nem nyújthat be kiegészítő védelmi jogállás iránti kérelmet.

42 E tekintetben rá kell mutatni arra, hogy a Bíróság korábban már kimondta, hogy minden esetben, amikor felmerül a kérdés, hogy egy nemzeti eljárásjogi rendelkezés lehetetlenné vagy rendkívül nehézzé teszi-e az uniós jog alkalmazását, azt kell megvizsgálni, hogy milyen e rendelkezésnek az egész eljárásban betöltött helye, hogy a különböző nemzeti fórumok előtt hogyan zajlik az eljárás és melyek a sajátosságai. Ebből a szempontból adott esetben figyelembe kell venni különösen a védelemhez való jogot, a jogbiztonság elvét és az eljárás szabályos lefolytatásának elvét (lásd ebben az értelemben: 2015. november 11-i Klausner Holz Niedersachsen ítélet, C-505/14, EU:C:2015:742, 41. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

43 A jelen ügyben konkrétan azt kell megvizsgálni, hogy az olyan jogvesztő határidő előírása, mint amilyen az alapeljárásban szerepel, indokolható-e a kiegészítő védelem iránti kérelem vizsgálatára irányuló eljárás szabályos lefolytatásának biztosításával, tekintettel ennek az uniós jog alkalmazására gyakorolt következményeire (2009. szeptember 3-i Fallimento Olimpiclub ítélet, C-2/08, EU:C:2009:506, 28. pont).

44 A jogvesztő határidőkkel kapcsolatban a Bíróság kimondta, hogy a tagállamok feladata az uniós jog hatálya alá tartozó nemzeti rendelkezésekben szereplő határidők meghatározása, különösen arra való tekintettel, hogy a meghozandó határozatok mennyire jelentősek az általuk érintett személyek számára, mennyire bonyolultak az alkalmazandó eljárások és rendelkezések, hány személyt érinthetnek, illetve milyen egyéb köz- és magánérdekeket kell figyelembe venni (lásd ebben az értelemben: a fent hivatkozott 2009. október 29-i Pontin-ítélet, C-63/08, EU:C:2009:666, 48. pont).

45 Az alapügyben szereplő jogszabállyal kapcsolatban pedig rá kell mutatni arra, hogy – ahogyan a főtanácsnok indítványának 75–78. pontjában kiemelte – a kiegészítő védelem iránti kérelmek vizsgálatára irányuló eljárás különös jelentőséggel bír, mivel e védelem nyújtása révén lehetővé teszi a nemzetközi védelmet kérelmezők számára legalapvetőbb jogaik megvédését.

46 Ebben az összefüggésben azokra a nehézségekre tekintettel, amelyekkel az ilyen kérelmezők különösen az emberi és anyagi szempontból adott esetben nehéz helyzetük miatt szembesülhetnek, meg kell állapítani, hogy az alapeljárásban szereplőhöz hasonló jogvesztő határidő rendkívül rövidnek mutatkozik, és a gyakorlatban nem biztosít valamennyi ilyen kérelmező számára tényleges lehetőséget arra, hogy kiegészítő védelem iránti kérelmet nyújtsanak be, és adott esetben megszerezzék a védelem által biztosított jogállást. Következésképpen az ilyen határidő az ezen jogállás megadása iránti kérelem vizsgálatára irányuló eljárás szabályos lefolytatásának biztosításával nem indokolható észszerűen.

47 Ezt a következtetést végül nem kérdőjelezheti meg az sem, hogy biztosítani kell a kiutasítási eljárások hatékonyságát, mivel az alapeljárásban szereplő határidő közvetlenül nem a kiutasítási eljáráshoz kapcsolódik, hanem a menekült jogállás megszerzésére irányuló kérelem elutasításához.

48 Ezért azt kell megállapítani, hogy az alapügyben szereplőhöz hasonló nemzeti eljárásjogi szabály veszélyeztetheti a kiegészítő védelmet kérelmezőknek a 2004/83 irányelv által számukra biztosított jogokhoz való tényleges hozzáférését.

49 A fenti megállapítások összességére tekintettel a feltett kérdésekre azt a választ kell adni, hogy a tényleges érvényesülés elvét úgy kell értelmezni, hogy azzal ellentétes az alapeljárásban szereplőhöz hasonló olyan nemzeti eljárásjogi szabály, amely a kiegészítő védelmi jogállás iránti kérelemre tizenöt munkanapos jogvesztő határidőt ír elő attól számítva, hogy az illetékes hatóság az elutasított menedékkérőt értesíti arról, hogy lehetősége van ilyen kérelmet benyújtani.

A költségekről

50 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (harmadik tanács) a következőképpen határozott:

A tényleges érvényesülés elvét úgy kell értelmezni, hogy azzal ellentétes az alapeljárásban szereplőhöz hasonló olyan nemzeti eljárásjogi szabály, amely a kiegészítő védelmi jogállás iránti kérelemre tizenöt munkanapos jogvesztő határidőt ír elő attól számítva, hogy az illetékes hatóság az elutasított menedékkérőt értesíti arról, hogy lehetősége van ilyen kérelmet benyújtani.

Aláírások